

Падагульненне і сістэматызацыя вывучанага па тэме “Назоўнік”

План-канспект урока беларускай мовы ў 6 класе з выкарыстаннем элементаў тэхналогіі блокавай падачы матэрыялу, праектавання

В. У. Фяськоў,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры
Яромінскай СШ

НАВУЧАЛЬНАЯ МЭТА: сістэматызаваць і абагульніць атрыманыя веды па тэме “Назоўнік”, правесці ступень засваення вучнямі асноўных пытанняў тэмы, сфарміраваць іх на ўзроўні творчага прымянення, садзейнічаць засваенню новых форм пошуку апрацоўкі і аналізу інфармацыі.

РАЗВІЦЦЁВАЯ МЭТА: спрыяць фарміраванню і развіццю у вучняў умення рабіць вывады, аналізаваць, практычна выкарыстоўваць веды ў працэсе працы над праектам;

садзейнічаць фарміраванню камунікатыўнай і даследчай кампетэнтнасці, развіццю пошукава-даследчых уменняў і навыкаў вучняў.

ВЫХАВАЎЧАЯ МЭТА: выхоўваць любоў да роднай мовы, спрыяць фарміраванню маральных якасцей вучняў, іх поглядаў і перакананняў, стварыць атмасферу супрацоўніцтва.

Тып урока: урок абагульнення і сістэматызацыі ведаў.

Метады і прыёмы: пошукавы, даследчы, праблемныя пытанні.

Формы работы: праца ў малых групах з абранымі творчымі праектамі.

АБСТАЛЯВАННЕ ЎРОКА: апорныя канспекты, схемы, блокі, эпіграф.

Ход урока

Уступнае слова настаўніка:

На мінулым уроку мы завяршылі з вамі вывучэнне самай ужывальнай часціны мовы – назоўніка

Эпіграфам да нашага сённяшняга ўрока сталі вершаваныя радкі, створаныя намі падчас сумеснай творчай працы на факультатыўных занятках .

Я ўзбагачаю моўны слоўнік,
Завуць мяне проста – назоўнік .
Прадмет заўжды абазначаю,
Без прыметніка жыць не жадаю.
Скажу я вам па вялікім сакрэце:
Даю я назвы ўсім прадметам.

Адказваю на пытанні: хто гэта? што гэта?

Самая распаўсюджаная часціна беларускай мовы – назоўнік. Я згодны з выказаннем рускага пісьменніка Віктара Алегавіча Пялёвіна, які сцвярджаў, што “чалавеку не трэба трох сосен, каб заблытацца, – яму дастаткова двух назоўнікаў.”

Наша сённяшняя задача – сістэматызаваць і падагульніць атрыманыя веды па тэме “Назоўнік”. Нягледзячы на рэформу правапісу, засталіся нявырашанымі пытанні, звязаныя з правапісам назоўнікаў 2 скланення мужчынскага роду ў родным і месных склонах. На нашым ўроку мы пастараемся звярнуць увагу на самыя складаныя пытанні правапісу назоўнікаў, прывядзем у сістэму атрыманыя веды, прадставім вашы цікавыя даследаванні ў форме разнастайных праектаў .

Традыцыйны конкурс –размінка” Народная мудрасць.”

Я прапаную Вашай увазе фразеалагізмы,ключавымі словамі якіх будуць назоўнікі.Ваша задача – растлумачыць іх значэнні, вызначыць яго скланенне.

Дамоклаў меч – “пастаянная **небяспека**” (1);

Жаба ў каляіне – “**нікчэмнасць(3)**,асуджаная на пагібель.”

Журавель у небе – “аддаленая **будучыня**” (1);

Замытанне слядоў – “**знішчэнне ці ўтойванне(2)**, што можа быць доказам віны”.

Зачараванае кола – “бязвыхаднае; **становішча (2), бяссэнсіца.**” (1);

Выход у свет – “**друкаванне,апублікаванне (2)** кнігі, брашуры.”;

Гад печаны – “агідны,шкодны **чалавек.**” (2);

Гордзіеў вузел – “забытаная **справа, (1) складанасць, цяжкасць**”.
(3);

Грушы на вярбе – “**недарэчнасць, (3) несусвеціца.**” (1);

Лакмусавая паперка – “**сродак(2)** для выяўлення, праверкі адносін паміж кім-небудзь.”;

Лебядзіная песня – “апошні, найбольш значны **твор (2)** каго-небудзь,апошняя **праява (1)** таленту, здольнасці.”;

Кітайская сцяна – “неадольная **перашкода (1)**, поўная **ізаляванасць (3)** ад каго-небудзь”, 2) ”сур’ёзная перашкода ў чым-небудзь.”;

Мафусаілаў век – ”вельмі доўгае **жыццё, даўгалецце.**”(2);

Пальма першынства – “**перавага (1)** над іншымі,першае **месца.**” (2);

Радзімая пляма – “**недахоп(2)**, які з’яўляецца перажыткам чаго-небудзь”;

Сена на асфальце – ”**гараджанін (2)** у першым пакаленні, ахоплены настальгіяй па роднай вёсцы”;

Скрыня Пандоры – “**крыніца(1)** ліхаў, бедства.”;

Соль зямлі – “лепшыя прадстаўнікі народа,**цвет (2)** якога-небудзь асяроддзя.”;

Чырвоны певень” – пажар.”(2);

Фількава грамата-пустая папера (1), несапраўдны ці няправільна напісаны дакумент.” (2)

Конкурс перакладчыкаў “Будзьце пільнымі”

Спецыфічнай асаблівасцю беларускай мовы з’яўляецца тое, што род і лік назоўнікаў у рускай мове не адпавядаюць роду і ліку ў беларускай мове. Пры перакладзе рускіх слоў на беларускую мову звяртаем увагу на неадпаведнасць роду назоўнікаў.

Праверым вашы веды па гэтай тэме.

- кража (ж.р.) – крадзёж(м.р.)
- вілка(ж.р.) – відэлец(м.р.)
- гусеница (ж.р) – вусень(м.р.)
- заросль(ж.р – зараснік(м.р.)
- копыто (ср.р.) – капыт(м.р.)
- кража (ж.р.) – крадзёж(м.р.)
- жалосьць (ж.р.) – жаль(м.р)
- посуда (ж.р.) – посуд(м.р)
- ромашка(ж.р.) – рамонак(м.р.)
- бронх(м.р.) – бронха(ж.р.)
- глицерин(м.р.) – гліцэрына(ж.р)
- ботва (ж.р.) – бацвінне(н.р.)
- потолок(м.р.) – столь(м.р.)
- опёнок(м.р.) – апенька(ж.р.)
- шоссе (ср.р.) – шаша(ж.р.)
- белье (ср.р.) – бялізна(ж.р.)
- покров (м.р.) – покрыва(ж.р.)
- средство (ср.р.) – сродак(м.р)
- струя (ж.р.) – струмень-(м.р.)
- ежевiка(ж.р.) – ажыны(мн.лік)
- аллея-(ж.р.) – прысады(мн.лік.)

двойня (ж.р.) – двайняты(мн.лік.)

дрождь- (ж.р.) – дрыжык(мн.лік)

дурачество(ср.р.) – дурыкі(мн.лік)

Праца з сігнальнымі карткамі

Пастаўце прапанаваныя назоўнікі ў форме роднага склону. Побач з вамі чатыры сігнальныя карткі з асабовымі канчаткамі **А(Я) і У(Ю)**. Перад тым, як вы выберыце патрэбны канчатак, скажыце, калі ласка, якое самае важнае правіла спатрэбіцца нам сёння, каб беспамылкова справіцца з прапанаваным заданнем?

Прыблізныя адказы вучняў:

На ўроках мовы мы засвоілі **алгарытм вызначэння асабовых канчаткаў назоўнікаў:**

1.Ставім прапанаваны назоўнік у форме множнага ліку.

2.Калі назоўнік мае форму множнага ліку,то канчатак у родным склоне – **а,я**

Брат–браты–брата;

Партфель–партфелі–партфеля;

Калі назоўнік не мае формы множнага ліку,то часцей за ўсё ставім канчатак **у(ю)**

Гарох–мн лік адсутнічае–гароху

Настаўнік: А якія назоўнікі ў большасці сваёй не маюць формы множнага ліку?

Прыблізныя адказы вучняў:

Назоўнікі,якія абазначаюць:

1)Разнастайныя рэчывы, матэрыялы: вінаграду, шоўку;

2)хімічныя элементы: кіслароду, цынку;

3)захворванні, лекі, прэпараты: апендыцыту, валі-
долу;

4)грамадскія фармацыі,навуковыя тэорыі, плыні:
гуманізму, будызму;

5)накірункі свету, прасторавыя паняці:

усходу, захаду;

6)большая колькасць травяністых і кустовых раслін: зверабую, кунжуту;

7)стан істоты і прыроды: холаду, страху;

8)апрадмечаныя дзеянні: адпачынку, адлёту, вываду;

9)большая колькасць абстрактна-разумовых паняццяў, адчуванняў, прымет,уласцівасцей: гонару, вопыту, нюансу, кры-тэрыю;

Заўвага: большасць назоўнікаў, што абазначаюць з’явы прыроды і зборнасць прадметаў, маюць форму множнага ліку, але ў родным склоне маюць канчаткі **у(ю)**:

Вецер–вятры–ветру;

Лес–лясы–лесу;

Настаўнік: Дзякуй вялікі, спадзяюся, што вы пацвердзіце свае грунтоўныя веды падчас працы з сігнальнымі карткамі.

Зараз нам спатрэбяцца 4 канчаткі: **а, я, у, ю**. Думайце, разважайце, аналізуйце, карыстайцеся прапанаваным алгарытмам.

Картка аналізу уменняў навыкаў вучняў з указаннем вашых прозвішчаў дапаможа аб’ектыўна ацаніць вашы веды .

Колькасць мінусаў насупраць вашых прозвішчаў акажа мне дапамогу ў вызначэнні узроўню вашых ведаў па тэме „Асабовыя канчаткі роднага склону адзіночнага ліку мужчынскага роду 2 скланення”:

Авёс–аў**са**

Вугаль – вугаль**ю**

Кісларод – кісларод**у**

Атама (выключэнне-часцінка хімічнага элемента)

Усход – усход**у**

Пажар – пажар**у**

Месяц – месяц**а**

Лік – ліку

Градус – градуса

Адпачынак – адпачынку

Айсберг – айсберга

Сеанс – сеанса

Кодэкс – кодэкса

Рэалізм – рэалізму

Гоман – гоману

Прэзідыум – прэзідыума

Настаўнік: Вялікі дзякуй. Моўная размінка дала мне магчымасць пераканацца ў вашых глыбокіх ведах.

І вось самы адказны момант нашага ўрока – вашы творчыя справаздачы аб распаўсюджанай часціне мовы – назоўніку .

Вашы творчыя праекты прадстаўлены ў разнастайных формах :міні-спектакля, прэзентацыі, вершаванай казкі, алгарытмаў, апорных канспектаў, творчых вершаваных міні-сачыненняў, лістоў .

Крытэрыі ацэньвання творчых работ:

- 1.Ступень самастойнасці ў працэсе працы над творчым праектам;
- 2.Ступень уключанасці ў групавую работу і ўмелага выкарыстання адведзенай вам ролі;
- 3.Практычнае выкарыстанне ведаў, уменняў і навыкаў;
- 4.Колькасць новай інфармацыі, выкарыстанай для выканання праекта;
- 5.Ступень асэнсавання выкарыстанай інфармацыі;
- 6.Арыгінальнасць ідэі, спосабу вырашэння праблемы;
- 7.Узровень арганізацыі і правядзення прэзентацыі, вуснага паведамлення, пісьмовай справаздачы.

Творчая справаздача каманды ”Натхненне.”

Наша каманда “Натхненне “ ў складзе прадстаўніц жаночага полу вырашыла прадставіць сваё ўласнае бачанне тлумачэння тэмы **“ТРЫ СКЛАНЕНІ НАЗОЎНІКАЎ”**

Мы хочам прапанаваць вашай увазе працэс лёгкага запамінання тэмы.” Форма творчай абароны выбрана невыпадкова. Гэта звычайны ліст да мужчын. У цэнтры ўвагі нашага ліста – заклік, падтрымка прадстаўнікоў мужчынскага полу.

Дарагія мужчыны!

Усім вядома, што жанчыны – захавальніцы хатняга ачага, прадаўжальніцы чалавечага роду і верныя спадарожніцы мужчын. Назоўнікі жаночага роду з канчаткамі а і я адносяцца да і скланення. Вы звярнулі ўвагу, што ў паняцці “жаночы род” увасоблена ўся сутнасць жанчыны: яна матуля, сястра, дачка, захавальніца, прадаўжальніца роду, верная спадарожніца. Вы заўважылі: прадстаўніцы жаночага полу знаходзяцца у першай калонцы і маюць канчаткі а і я.

А калі назоўнікі жаночага роду не маюць канчаткаў, то воляй лёсу знаходзяцца справа, ў трэцяй калонцы, і перад вамі паўстае непаўторнасць, маладосць, радасць, вернасць.

Хаця словы “свабода” з канчаткамі а і “незалежнасць” з нулявым канчаткам жаночага роду – сінонімы, але знаходзяцца адпаведна ў першай і трэцяй калонках.

Дарагія прадстаўнікі мужчынскага полу!

Жадаем вам свабоды і незалежнасці ў вашых сумленных мужчынскіх учынках. Прадстаўніцы жаночага полу прыклалі ўсе намаганні для таго, каб размясціць вас у другой калонцы, у залатой сярэдзінцы, каб пастаянна клапаціцца пра вас: заўсёды працягваць вам руку дапамогі і справа, і злева і штодзённа падтрымліваць вас.

Паважаныя мужчыны!

Вас лёгка знайсці ў другой калонцы, бо вы маеце нулявы канчатак. Слова “тыл” “складаецца ўсяго толькі з трох літар. А які сэнс набывае гэта слова для жанчын, калі тыл становіцца надзейным і трывалым. У гэтым слове заключаецца асноўнае прызначэнне мужчыны.

Вельмі шкада, што назоўнік **мужчына** – будучы сапраўдны **бацька** – не знаходзіцца ў другой калонцы, бо гэтыя словы маюць канчатак а і з’яўляюцца рознаскланяльнымі. Асноўная вартасць мужчын – быць шматграннымі і разнастайнымі. Заставайцеся мужнымі і высакароднымі. Назоўнікі **мужнасць, смеласць высакароднасць і вернасць** жаночага роду 3 скланення. О, як бы хацелася гэтыя 3 назоўнікі пакінуць у вашай ганаровай другой калонцы і яшчэ больш ганарыцца вамі!

Заставайцеся сапраўднымі мужчынамі і ніколі не набліжайцеся да назоўнікаў ніякага роду, бо яны з вамі знаходзяцца побач у калонцы і маюць канчаткі о, а, е, ё. Мы хочам выразіць свае пажаданні (н.р.) пры дапамозе назоўнікаў ніякага роду. Жадаем вам мора (н.р.), натхнення (н.р.), здзяйснення (н.р.) самых заповітных мараў. Мы абяцаем працягнуць руку дапамогі і злева, і справа і заўсёды берагчы вас.

Настаўнік: Вельмі ўдзячны вам за нетрадыцыйны падыход у тлумачэнні тэмы “ТРЫ СКЛАНЕНІ НАЗОЎНІКАЎ”. У мяне склалася ўражанне, што вы, нягледзячы на зусім юны ўзрост, зразумелі сваё будучае прызначэнне і ролю ў грамадстве. Сапраўды, калі мужчыны будуць мужнымі, смелымі і высакароднымі, а жанчыны сапраўднымі захавальніцамі хатняга ачага, вернымі спадарожніцамі мужчын, то захаваем самую галоўную ячэйку грамадства – сям’я.

Слова для абароны творчага праекта прадстаўляецца камандзе “Крэатыўнасць”

Наша каманда прадставіла сваю творчую справаздачу ў форме вершаванак. Гэты від працы для нас цікавы тым, што, працуючы ў творчай групе, мы навучыліся адчуваць сябе як дружны і згуртаваны калектыў, здольны дасягаць пэўных вынікаў. Правілы ў выглядзе вершаваных радкоў з’яўляюцца для нас больш зразумелымі, даступнымі, запамінальнымі.

Разнавіднасці назоўнікаў прадстаўлены ў вершаванай форме. Дапамога ў абароне творчага праекта створаны намі апорны канспект.

РЭЧЫЎНЫЯ НАЗОЎНІКІ

Без рэчыўных назоўнікаў цяжка чалавеку,
 Бо гэта металы, прадукты, тканіны і лекі.
 Па складзе сваім яны аднародныя,
 Усім жыццёва неабходныя.

ЗБОРНЫЯ НАЗОЎНІКІ.

Сукупнасць аднародных прадметаў мы абзначаем,
 Людзей, жывых істот так гучна называем:

Студэнцтва,моладзь,дзетвара!

Для вас вясна – любімая пара.

Прачніся,птаства,вараннё,звяр’ё

І ажыві лясное раздолле сваё!

Жыццём вясны напоўні лес,**бярэзнік,хвойнік,гай!**

Няхай квітнее родны край!

КАНКРЭТНЫЯ НАЗОЎНІКІ.

НЕ забываем быць карэктнымі:

Назоўнік з’яўляецца канкрэтным,

Калі ў рэальнасці існуе,

Змяняць сябе па ліках прапануе,

Імкнецца з лічэбнікамі 2-3 спалучацца.

Два сыны,тры дачкі . Якое гэта шчасце!

АБСТРАКТНЫЯ НАЗОЎНІКІ.

Халодны маем мы разлік,

Бо маем толькі адзіночны лік.

Мы назвы паняццяў, дзеянняў і адчуванняў

І прыкладаем мноства намаганняў,

Каб **многа** мець **поспеху,мала ляноты**

І жыць заўсёды без турботаў.

Настаўнік: Вялікі дзякуй камандзе “Крэатыўнасць” за творчы падыход у стварэнні апорнага канпекта і абароны яго ў вершаванай форме.

Слова – камандзе Аналітыкі”

Каманда “Аналітыкі”

Шляхам нашага даследавання зроблена выснова, што канчаткі назоўнікаў 1-3 скланення цалкам залежаць ад характару асновы.

Каманда "Аналітыкі" прапануе вашай увазе параўнальную табліцу "Асабовыя канчаткі назоўнікаў жаночага роду 1 скланення і мужчынскага роду 2 скланення."

Скланенне	СКЛОН	Аснова на мяккі	Аснова на шверды	Аснова на зашвядзелы	Г//З	К//Ц	
I	родны	зямлi	краiнЫ	удачЫ	дарогi	рэчкi	
	давальны	зямлi	краiнЕ	удачЫ	дарозЕ	Рэчк(э) пад назоўкам Рэчк(ы) (яе пад назоўкам	
	месны	зямлi	аб краiнЕ	аб удачЫ	аб дарозЕ	На рэчк (э) пад назоўкам) На рэчк(ы) (яе пад назоўкам	
II	родны	ДнЯ _{гаЮ}	квартэта лесу	палаца віхру	маналогА лугУ	спыткА хмызнякУ	
	давальны	ДнЮ *гаЮ	квартэту лесу	Палацу віхру	МаналогУ лугУ	спыткУ хмызгякУ	
	месны	аб днi Аб гаi	Аб квартэтЕ У лесЕ	аб палацЫ Аб віхрЫ	Аб маналогУ г//з аб лугЕ	спыткУ хмызнякУ	

Наша задача заключалася ў тым, каб пры дапамозе даступнага тлумачэння паказаць чаргаванне зычных пры скланенні назоўнікаў першага скланення жаночага роду.

У нас атрымалася такая падказка ў выглядзе наступнай вершаванкі:

Зрабілі ўсе мы важную выснову:

Канчаткі назоўнікаў залежаць ад характару асновы

.Канчатак і захоўваецца у родным, давальным і месных склонах у назоўнікаў з асновай на мяккі зычны. Назоўнікі з асновай на зашвядзелы ў гэтых жа склонах маюць агульны канчатак **ы**: удачы. У назоўнікаў з асновай на **Г, К, Х** адбываецца замена зычных адпаведна на **З, Ц, С**. На наш уласны погляд, вершаванкі, створаныя нашай творчай групай, палепшаць нашы веды па тэме "Асабовыя канчаткі назоўнікаў жаночага роду 1 скланення"

	Аснова на мяккі	Аснова на цвёрды	Аснова на зацвярдзелы	Г З	К Ц	Х С
I скланенне	на зямлі	аб краіне	ружы	дарозе	руцэ маланцы	аб мусе
II скланенне	аб пні	аб лесе	на дажджы	Аб Астросе У словах славянскага паходжання адбываецца чаргаван- не але: Аб цягу, аб падзвігу	аб алоўкуча- ргаванне к з ц не адбываецца а)	Страу (неславянскага а паходжання) А.Л.Е: У гаросе Аб паверсе (славянскага паходжання)

Запомнім назоўнікі з асновай на **г, к, х**:

Дарога, дзяўчынка, рака і страх

Мы, вельмі важныя персоны,

Мяняем літары ў давальным, месным склонах.

Чакаем шчасця на дарозе ў трывозе-

Замену робім **г** на **з**: дарога - на дарозе.

Сустрэнемся на рэчцы хуткай і рацэ--

Мяняем **к** на **ц**: пад націскам пішам канчатак **Э**: рука -у руцэ.

Гаворым аб мусе, ткачысе, страсе-

Мяняем **х** на **с**: блыха - блысе

Атрымалася невялікае міні-сачыненне “Дапамога дзяўчынцы”:

Вершаванае міні-сачыненне “Дапамога дзяўчынцы” не адрозніваецца вялікай дасканаласцю, але ў нас ёсць упэўненасць, што асабовыя канчаткі назоўнікаў I скланення наша творчая група вывучыла дасканала, і мы дапамаглі аднакласнікам засвоіць гэтую складаную тэму.

Нарэшце супакоіліся ўсе:

Забылі аб мусе, што знікла на страсе.

Дапамаглі разгубленай дзяўчынцы,

Што апынулася раптам на рацэ.

Бацькі былі ў трывозе аб згубленай дачцэ.

Хаця і доўгі час мы былі ў знямозе,

Дзяўчынку правялі дамоў па знойдзенай дарозе.

Мы ў сваім лісце звярнуліся з падзякай да асабовага назоўніка мужчынскага роду :

Паважаны асабовы назоўнік другога скланення! Мы вельмі ўдзячны табе за тое, што даеш нам шанц мець варыятыўныя канчаткі **у** або **е** з асновай на цвёрды зычны .Мы можам гаварыць аб сваім вядомым земляку Івану (або Іване) Мележу, лаўрэату (лаўрэаце) Ленінскай прэміі, аўтару вядомай “Палескай хронікі” як аб славытым сыне(сыну) беларускага народа.

І гэта дае нам падставу запомніць без усякіх ваганняў тое,што назоўнікі мужчынскага роду 2 скланення ,што абазначаюць асоб мужчынскага полу (прафесіі, спецыяльнасці, віды заняткаў, нацыянальнасці,народнасці і г. д) незалежна ад характару асновы ў месным склоне маюць канчаткі **у і ю**:

Аб лейтэнанту, настаўніку, інжынеру, гледачу, герою геолагу, казаху, таварышу

І назоўнік адказаў нам узаемнасцю. Яго падарунак нашым аднакласнікам прадстаўлены ў выглядзе верша – прапановы:

НЕ трэба вызначаць маю аснову,

Я, асабовы назоўнік мужчынскага полу,

Сказаць я шчыра вам хачу

Аб брату, сыну, вучню, гледачу,

Аб аднакласніку, дырэктару і рыбалову.

Зрабіў я важную выснову:

Пішыце ў месным склоне канчаткі **у і ю**.

Зрокавая і запамінальная табліца дапаможа грунтоўна замацаваць самае складанае правіла: назоўнікі мужчынскага роду 2 скланення славянскага паходжання ў месным склоне маюць канчатак е з асновай на г (абываецца замена г на з): бераг --на беразе). Назоўнікі славянскага і неславянскага паходжання мужчынскага роду з асновай на х у месным склоне маюць канчатак у :аб цэху,аб штрыху .Чаргаванне х з с адбываецца вельмі рэдка толькі ў назоўнікаў славянскага паходжання:у гаро**се**, аб павер**се**, вер**се**

Мы можам зрабіць наступную выснову:назоўнікі з асновай на Г, К, Х, неславянскага паходжання ў месным склоне маюць агульны канчатак У: аб дыялогу,аб рынку,аб руху

МС	Г//З	К не чаргуецца з ц	Х//С(вельмі рэдка)
славянскага паходжання	Аб крузе Аб парозе Аб розе (жывёлы) Аб стозе Аб лузе Аб плузе Аб астрозе Аб начлезе Аб беразе	Толькі канчатак у: Аб ганку	Аб моху аб шляху Аб цэху аб мяху Аб даху Аб араху Але: Аб гаро се Аб павер се Аб вер се
неславянскага паходжання	Толькі канчатак У: Аб дыялогу Аб жэмчугу Аб маналогу Аб мітыngu Аб васьміногу Аб сягу Аб рыngu Аб бульалогу Аб тварагу Аб подзвігу Аб мозгу	Толькі канчатак у: Аб рынку	Толькі канчатак у Аб жаху Аб смеху Аб руху Аб страху Аб штрыху Аб польху Аб промаху

Вялікі дзякуй, Паважаны Назоўнік!

Настаўнік: Шаноўная каманда"Аналітыкі"! Вы здзівілі мяне ўменнем аналізаваць, творчымі здольнасцямі. Вы паказалі, што можаце працаваць у дружным калектыве і вам пад сілу выканаць самыя складаныя заданні. Створаная вамі параўнальная табліца асабовых

канчаткаў назоўнікаў першага і другога скланення дапаможа паспяхова справіцца з выніковай кантрольнай тэставай работай па тэме “Назоўнік” на наступным уроку.

І заключны этап урока – **рэфлексія** зробленага на ўроку.

Ацаніце прэзентацыю сваіх аднакласнікаў:

- Цікавы матэрыял;
- Эстэтычнае афармленне;
- Лагічнасць падачы матэрыялу;

Ацаніце вуснае выступленне вучняў :

- Даступная ,зразумелая мова;
- Выразнасць,эмацыянальнасць;
- Спадабалася такая форма прадстаўлення;
- Прапануйце наступную тэму праекта
- Твае пажаданні аднакласнікам

Я задаволены сваёй працай на ўроку,бо...

Заключнае слова настаўніка: “Я вам вельмі ўдзячны. Вашы творчыя праекты ўяўляюць вялікую цікавасць для мяне і вашых аднакласнікаў. Вы праявілі сваю эрудыцыю, творчыя здольнасці. Гэта дапаможа мне і маім вучням зрабіць наступныя ўрокі больш разнастайнымі і цікавымі.

Каменціраванне адзнак.

Дамашняе заданне: падрыхтавацца да тэставай работы па тэме “Назоўнік”.